PODPORA VÝSKUMU A VÝVOJA NA SLOVENSKU Z FINANČNÝCH ZDROJOV EU

Angelika Švecová, Eva Rajčáková

Abstract

The research, development and innovation are one of the priorities of the European Union and the base of Europe 2020 strategy. Its financing is subject to much debate. The issue of support for science and research is associated mainly with finance resources and efficiency of their use. The aim of this paper is to point out the possibility of funding for science and research in Slovakia from EU funds and to evaluate actual usage of the 7th Framework Program for Research, Technological Development and Demonstration Activities (FP7) and the Structural funds.

Keywords: research, development, structural funds, FP7, EU, Slovak Republic

Úvod

Veda a výskum sú nosné piliere ekonomiky rozvinutých štátov sveta, ktoré spolu s bankovníctvom a informačnými technológiami tvoria najprogressívnejšiu oblasť hospodárstva. Politika výskumu a vývoja sa stala jednou z prioritných oblastí rozvoja v EU. Jej financovanie je predmetom mnohých diskusií nielen na Slovensku, ale aj v ostatných štátoch EU. Problematika podpory vedy a výskumu sa spája hlavne s problematikou dostatočnosti zdrojov podpory a efektívnosti ich využívania. Európska únia využíva na dosiahnutie svojich prioritných cieľov štrukturálne fondy ako nástroje podpornej politiky, ktoré zároveň tiež predstavujú významný nástroj verejnej politiky v Slovenskej republike. Vláda SR aj za pomoci týchto fondov vytvára systém finančnej podpory aktivít pri zabezpečovaní rozvoja Slovenska na jednotlivých hierarchických úrovniach (Kramáreková, 2010).

Cieľom príspevku je poukázať na možnosti financovania vedy a výskumu na Slovensku z finančných zdrojov EU a zhodnotiť ich doterajšie využívanie v rámci 7. Rámcového programu pre výskum, technický rozvoj a demonštračné činnosti (ďalej 7. RP) a štrukturálnych fondov.

Veda a výskum v EU

Politika výskumu, vývoja a inovácií je jednou z priorit EU a tvorí podstatu stratégie Európa 2020. Cieľom výskumnej politiky EU je “organizovať spoluprácu na rôznych úrovniach, koordinovať národné politiky výskumu, podporiť výmenu skúseností vedeckých tímov a zvýšiť mobilitu jednotlivcov a myšlienok s cieľom

posilnenia Európskej konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu.”(EU research – Building Knowledge Europe: The EU’s new Research Framework Programme 2007 – 2013, 2005)

Napriek tomu že EU vedie vo svete v mnohých technológiách, súčasne čelí aj narastajúcim výzvam nielen od tradičných konkurentov, akými sú Spojené štáty americké a Japonsko, ale taktiež od vychádzajúcich ekonomík, ako Čína, India a Brazília (Prno, 2005).

Podľa Eurostat v roku 2010 výdavky na výskum a vývoj dosiahli 2% HDP v Európe v porovnaní s 2,7% v USA a 3,2% v Japonsku. Aj v rámci EU sú veľké rozdiely medzi členskými štátmi. Švédsko a Fínsko investujú do výskumu a vývoja viac než 3,5% HDP, zatiaľ čo Cyprus a Rumunsko len 0,4% HDP (obr. 1).

Obr. 1: Podiel výdavkov HDP na výskum a vývoj v krajinách EÚ v roku 2010

Figure 1: Gross domestic expenditure on R&D in EU countries (2010) - % of GDP

Zdroj: Eurostat 2012

V snahe upevniť svoju pozíciu v oblasti vedy, výskumu a inovácií, EÚ stanovila v rámci stratégie Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, ako jeden z hlavných cieľov do roku 2020 zvýšiť financovanie výskumu o 3% HDP (v porovnaní s 2% v roku 2010). (Európa 2020)

V súčasnosti najkonkrétnejším prejavom politiky EÚ v oblasti výskumu a inovácií je 7. RP, ktorý súčasne predstavuje najdôležitejší nástroj financovania európskeho výskumu a vývoja v období rokov 2007 až 2013. Zámerom 7. RP je prispieť k tomu, aby sa EU stala vedúcim svetovým výskumným priestorom. Základné ciele 7. RP sú: podpora nadnárodnej spolupráce v rámci EÚ, zlepšenie

dynamiky, tvorivosti a excelentnosti európskeho výskumu na hranici poznania a kvalitatívne a kvantitatívne posilnenie ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja v EÚ. (Commission proposal for the 7th research framework programme, 2005)

Oproti predchádzajúcim rámcovým programom sa viditeľne odlišuje svojim rozpočtom, ktorý v porovnaní so 6. RP predstavuje nárast o 63%, a to až na 53,5 mld. EUR. Podpora výskumu a vývoja v EÚ však leží v prvom rade na pleciach jednotlivých členských štátov. 7. RP tvorí iba doplnok k národným zdrojom. Jeho súčasťou sú štyri špecifické programy: Spolupráca, Myšlienky, Ľudia a Kapacity. K oprávneným žiadateľom patrí široké spektrum organizácií a jednotlivcov, univerzity, výskumné centrá, medzinárodné korporácie, malé a stredné podniky, verejné inštitúcie, ako aj jednotlivci. (Commission proposal for the 7th research framework programme, 2005) Program Myšlienky 7. RP je špecifický tým, že pridelené financie sa neviažu na inštitúciu, ale na výskumníka, resp. výskumný tím.

Okrem týchto štyroch programov sú súčasťou 7. RP aj Spoločné výskumné centrum (Joint Research Centre – JRC) a Jadrový výskum – program EUROATOM. Alokácia finančných prostriedkov na roky 2007 – 2013 pre Spoločné výskumné centrum je 1,751 mld. EUR a pre program EUROATOM 2,751 mld. EUR (Commission proposal for the 7th research framework programme, 2005).

Ďalšími významnými finančnými nástrojmi na podporu vedy, výskumu a inovácií v krajinách EU sú Programový rámec pre konkurencieschopnosť a inovácie 2007 – 2013, zameraný najmä na podporu malého a stredného podnikania s celkovým rozpočtom 3,6 mld. EUR a štrukturálne fondy.

Financovanie vedy a výskumu na Slovensku

Veda na Slovensku je v súčasnosti financovaná v súlade s právom Európskej únie. Zdrojmi financovania vedy sú štátny rozpočet, rozpočet EU a súkromné zdroje. Ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť vedy a techniky je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. V roku 2005 bola, na základe poverenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR za účelom podpory účasti Slovenska v 7. RP, zriadená Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Od roku 2011 je národným koordinátorom podporných štruktúr 7. RP Slovenská organizácia pre výskum a vývojové aktivity (SOVVA), ktorej hlavným cieľom je pomáhať a zľahčovať účasť slovenských výskumníkov pri zapájaní sa do tohto európskeho nástroja.

Pre zabezpečenie procesu implementácie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 bola v roku 2007 zriadená Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EU (ASFEU). Agentúra plní funkciu Sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim

orgánom, ktorým je MŠVVaŠ SR. Cieľom ASFEU je zabezpečiť kontinuálny proces prijímania, hodnotenia, finančného riadenia a monitorovania projektov tak, aby ich realizácia prebiehala v súlade s harmonogramom a aby finančné prostriedky určené na programové obdobie 2007 - 2013 boli vyčerpané v maximálnej možnej miere.

Podpora vedy na Slovensku dosiahla v roku 2011 úroveň 0,68 % HDP (obr. 1), z čoho dve tretiny tvoria zdroje zo štátneho rozpočtu a jednu tretinu iné zdroje. Objem prostriedkov, ktoré idú na Slovensku do výskumu a vývoja, však nie je vysoký – Slovensko je v rebríčku členských krajín únie až na piatom mieste od konca (obr. 1). Výdavky na výskum a vývoj v rozpočte Slovenska v absolútnych číslach každoročne rastú, ale v prepočte na HDP mali až do roku 2010 klesajúcu tendenciu. Je to dôsledok nepriamoúmerného hospodárskeho rastu a výdavkov na výskum a vývoj (tab. 1).

Tab. 1: Výdavky na výskum a vývoj na Slovensku v rokoch 2000 – 2011

Table 1: Expenditure on R&D in Slovakia during the years 2000 – 2011

Výdavky	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Na 1 obyv. (EUR)	37,38	39,9	39,07	43,28	42,92	46,24	49,66	52,35	58,47	55,85	76,6	86,7
Podiel HDP (%)	0,65	0,63	0,57	0,58	0,51	0,51	0,49	0,46	0,47	0,48	0,63	0,68
Spolu (mil. EUR)	202,0	214,7	210,2	232,9	231,2	249,1	267,7	282,6	316,5	303,0	416,4	469,4

Zdroj: ŠÚ SR 2012

Stratégia Európa 2020 stanovuje, že do vedy, výskumu a vzdelávania by mali štáty investovať až 3 % HDP. Na Slovensku za týmto cieľom výrazne zaostáva práve financovanie z mimorozpočtových zdrojov, najmä zo súkromnej sféry. Jedným z dôvodov je, že najväčšie firmy, ktoré v krajine pôsobia, sú zahraničné spoločnosti, ktoré podporujú základný výskum vo svojich materských krajinách a slovenské spoločnosti nie sú také silné, aby mohli investovať do svojho výskumu veľké objemy finančných prostriedkov.

Európska únia ponúka niekoľko nástrojov na financovanie vedy v jej členských štátoch. Okrem najznámejších štrukturálnych fondov sa môžu slovenskí výskumníci zapojiť tiež do 7. RP pre výskum, technický rozvoj a demonštračné činnosti a do Programového rámca pre konkurencieschopnosť a inovácie 2007 – 2013. Účasť Slovenska v 7. RP je však mimoriadne nízka. Podľa globálnej štatistiky podporených projektov 7.RP do roku 2012 bolo podporených 215 projektov so slovenskou účasťou (Globálne štatistiky a odporúčania, 2011). Z toho v 28 prípadoch Slovensko bolo hlavným koordinátor projektu. (European R&D

Projects) Vo finančnom vyjadrení je to takmer 45 mil. EUR. V percentuálnom len 0,18 % z celkového objemu doteraz vyčerpaných financií. Takmer štvrtinu všetkých financií zo 7. RP, ktoré smerovali na Slovensko, získala Slovenská akadémia vied. Zo slovenských univerzít sa do 7. RP zapojila menej ako polovica. Najúspešnejšie sú Technická univerzita v Košiciach, Univerzita Komenského, Slovenská zdravotnícka univerzita a Slovenská technická univerzita. Medzi firmami dominuje Ardaco, ktorá sa venuje bezpečnosti v oblasti IKT a BROADBIT Slovensko, ktorá pôsobí v oblasti vývoja software pre siete a inteligentné technológie mobility. (European R&D Projects)

7. RP je zameraný na excelentný výskum. V priemere má v ňom šancu uspieť len každý piaty európsky projekt. Vo východnej Európe je šanca štatisticky ešte nižšia. (Globálne štatistiky a odporúčania, 2011) Z tohto dôvodu sa väčšina slovenských vedeckých inštitúcií upriamila pri získavaní podpory pre výskum a vývoj na štrukturálne fondy – druhý najvýznamnejší zdroj financií na podporu vedy a výskumu. Vzhľadom na národnú alokáciu slovenskí vedci tak nemusia obstať v medzinárodnej konkurencii. V súčasnosti Slovensko využíva štrukturálne fondy EÚ na základe programového dokumentu Národný strategický referenčný rámec 2007-2013. Stratégia, priority a ciele NSRR sú implementované prostredníctvom 11 operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ. Podpora rovnovážneho rozvoja výskumu a vývoja a jeho infraštruktúry v jednotlivých regiónoch Slovenska je realizovaná prostredníctvom Operačného programu Výskum a Vývoj (OP VaV) a podpora ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja prostredníctvom Operačného programu Vzdelávanie (OP V). Globálnym cieľom OP VaV je modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a vývoja a skvalitnenie infraštruktúry vysokých škôl tak, aby prispievali k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, ku vzniku nových inovatívnych (high-tech) malých a stredných podnikov, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu podmienok vzdelávacieho procesu na vysokých školách. Jednotlivé aktivity OP VaV sa realizujú v rámci piatich prioritných osí (tab. 2) s celkovou alokáciou 1,38 mld. EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF).

Globálnym cieľom OP V je zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti SR prostredníctvom prispôsobenia vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti. Rozvoj vedy a výskumu sa realizuje podporou zvyšovania kvality vysokoškolského vzdelávania a kvality ľudských zdrojov vo výskume a vývoji v rámci opatrení 1.2. prioritnej osi 1 a 4.2 prioritnej osi 4 (tab. 2), s celkovou alokáciou 141,38 mil. EUR z Európskeho sociálneho fondu (ESF).

ASFEU ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP VaV a OP V doposiaľ vyhlásila 26 výziev z OP VaV s celkovou alokáciu finančných prostriedkov 977,9 mil. EUR. V rámci týchto výziev bolo prijatých 1154 ŽoNFP, z ktorých len 447 (38,72%) spĺňalo kritéria oprávnenosti, úplnosti a odbornosti. Na problémy čerpania finančných prostriedkov poukazuje aj fakt, že zo 447

schválených žiadostí bolo podpísaných 396. Na podporu kvality ľudských zdrojov vo výskume a vývoji bolo vyhlásených 7 výziev s celkovou alokáciou 58,3 mil. EUR. Počet prijatých projektov bol 138, z čoho schválených bolo 97 a nakontrahovaných 69 (53%).

Z časového hľadiska podiel schválených žiadostí zo všetkých prijatých žiadostí v rámci výziev OP VaV má od roku 2008 klesajúcu tendenciu napriek tomu, že činnosť ASFEU sa v oblasti informovanosti a pomoci pri vypracovávaní projektov z roka na rok zintenzívňuje (obr. 2).

Jednou z príčin, je novela zákona o verejnom obstarávaní a sprísnenie podmienok a kontroly oprávnenosti výdavkov projektov.

Z hľadiska efektívnosti využívania finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov bol najúspešnejší rok 2008 kedy z 261 prijatých žiadostí v rámci 6 výziev až 60% bolo schválených v celkovej výške 226,4 mil. EUR a rok 2009, kedy ASFEU vyhlásila 16 výziev a prijala 659 žiadostí, z ktorých bolo schválených 240. Súčasne v tomto roku bola aj nakontrahovaná viac než polovica všetkých doposiaľ schválených finančných prostriedkov (466 mil. EUR). Od tohto obdobia čerpanie finančných prostriedkov výrazne zaostáva. Hoci sa nachádzame v predposlednom roku 7 ročného programového obdobia, finančné prostriedky na podporu vedy a výskumu z OP VaV sú nakontrahované len na 65% a z OP V dokonca len na 36%. Na základe hodnotenia žiadostí podľa jednotlivých fáz schvaľovacieho procesu vyplýva, že z celkového počtu žiadostí až 30% nespĺňa kritéria oprávnenosti a úplnosti a len 65,8% žiadostí spĺňa kritéria odbornosti (obr. 3).

Priestorová diferenciácia počtu schválených žiadostí a výšky zazmluvnených finančných prostriedkov do značnej miery odráža oprávnenosť žiadateľov, ktorými sú vysoké školy, Slovenská akadémia vied a vedecko-výskumné inštitúcie, ktoré sú lokalizované najmä v krajských mestách ako póloch rozvoja jednotlivých regiónov.

Ako vyplýva z tabuľky 4 najviac zazmluvnených projektov a najväčší objem finančných prostriedkov bol alokovaný do Bratislavského kraja, za nim nasledujú Košický a Žilinský kraj. Najmenej schválených žiadostí a súčasne najnižší objem zazmluvnených finančných prostriedkov evidujeme v Trenčianskom a Prešovskom kraji, kde je v súčasnosti sústredený aj najmenší počet vzdelávacích a výskumných inštitúcií a kapacít.

Tab. 2: Čerpanie finančných prostriedkov v rámci OP VaV a OP V k.31.8.2012 (v mil. EUR)

Table 2: Finance spending in OP R&D and OP Education (mil. EUR) (31.8.2012)

Operačný program Výskum a Vývoj					
Prioritná os	Opatrenie	Príspevok ERDF/ESF	Finančná alokácia výziev	Nakontrahovaná výška NFP	% čerpania
Prioritná os 1 - Infraštruktúra výskumu a vývoja	1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja	110,96	65,00	33,24	29,96
Prioritná os 2 - Podpora výskumu a vývoja	2.1 Podpora siete excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce	155,48	155,69	158,06	101,66
	2.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe	460,96	224,96	245,00	53,15
Prioritná os 3 Infraštruktúra výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji	3.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji	25,49	25,49	25,86	101,45
Prioritná os 4 Podpora výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji	4.1 Podpora siete excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu v Bratislavskom kraji	74,34	74,47	74,03	99,58
	4.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v Bratislavskom kraji	271,89	118,98	130,95	48,16
Prioritná os 5 Infraštruktúra vysokých škôl	5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu	285,29	313,30	226,13	79,26
Celkom		1 384,42	977,90	893,28	64,5
Operačný program Vzdelávanie					
Prioritná os 1 - Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy	1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti	129,41	48,00	41,63	32,2
Prioritná os 4 - Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj	4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja vysokoškolského a ďalšieho vzdelávania	11,97	10,30	9,34	78,0
Celkom		141,39	58,30	50,97	36,0

Zdroj: NSRR, Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013

Tab. 3: Úspešnosť podávania ŽoNFP v rámci OP VaV a OP V k 31.8.2012

Table 3: Administration Efficiency of Grant Applications under the OP R&D and OP E (31.8.2012)

OP/ Opatrenie	Výzvy počet*	Žiadosti o nevratný finančný príspevok				
		prijaté	schválené	nakontra- hované	schválené/prijaté v %	nakontraho- vané/schválené v %
Operačný program výskum a vývoj						
1.1	0/0/0/1	92	25	2	27,17	8,00
2.1	1/2/0/0	139	67	67	48,20	100,00
2.2	1/4/1/1	521	176	165	33,78	93,75
3.1	0/0/0/1	2	2	2	100,00	100,00
4.1	1/2/0/0	83	35	35	42,17	100,00
4.2	1/4/1/1	234	81	79	34,62	97,53
5.1	2/1/0/1	83	61	46	73,49	75,41
spolu	26	1 154	447	396	38,73	88,59
Operačný program vzdelávanie						
1.2	0/1/1/1	145	85	62	58,62	72,94
4.2	0/2/1/1	38	12	7	31,58	58,33
spolu	7,00	183	97	69	53,01	71,13

*počet výziev v rokoch 2008/2009/2010/2011

Zdroj: ASFEU, Výročné správy ASFEU za roky 2008 – 2011

Obr. 2: Podiel schválených žiadostí zo všetkých prijatých žiadostí v rámci OP VaV a OP V k 31.8.2012

Figure 2: Share of approved requests from all applications received under the OP R&D and OP E (31.8.2012)

Zdroj: ASFEU, Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o NFP, 2008-2012

Obr. 3: Podiel schválených žiadostí o NFP v rámci OP VaV a OP V podľa jednotlivých fáz schvaľovacieho procesu v rokoch 2008 - 2012

Figure 3: Share of approved grant applications under the OP R&D OP E in different phases of the approval process (2008-2012)

Zdroj: ASFEU, Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o NFP, 2008-2012

Záver

Politika výskumu a vývoja je v súčasnosti jednou z prioritných oblastí rozvoja v EU. Jedným z hlavných cieľov EU do roku 2020 je zvýšiť financovanie výskumu a vývoja jednotlivých členských štátov na 3 % HDP. Na Slovensku podpora výskumu a vývoja značne zaostáva. V roku 2011 bola na jeho rozvoj vyčlenená čiastka vo výške 0,68% z celkového objemu HDP, čím sa Slovensko v rámci štátov EU zaradilo na 5 miesto od konca.

Najdôležitejší nástroj financovania európskeho výskumu a vývoja v období rokov 2007 až 2013 je 7. RP. Slovenská účasť v 7. RP je však mimoriadne nízka, aj napriek tomu, že byrokracia náročnosť administrácie je tu oveľa nižšia ako pri štrukturálnych fondov. Príčinou môže byť skutočnosť, že 7.RP je zameraný na excelentný výskum a mnoho krát slovenský výskum, až na výnimky, zo strany starých členských štátov nie je považovaný za tak excelentný. Navyše, aby sa mohli výskumné organizácie do programu zapojiť, potrebujú vytvoriť medzinárodné konzorcium. „Staré“ členské krajiny v oveľa väčšej miere spolupracujú medzi sebou ako s novými členskými krajinami. Preto veľa výskumných a vzdelávacích inštitúcií uprednostňuje štrukturálne fondy. Musíme však konštatovať, že aj tu stretávame zo značnými problémami. V rámci výziev OP VaV bolo do roku 2012 zazmluvnených len 38,7% finančných prostriedkov a OP V 53%. Z doposiaľ prijatých žiadostí až 30% nespĺňalo kritéria oprávnenosti a úplnosti a len 65% spĺňalo kritéria odbornosti. Z celkového počtu bolo

schválených 38,7% žiadostí avšak nakontrahovaných bolo z nich len 88%. Príčiny pokles podielu zazmluvnených projektov možno vidieť v počte vyhlásených výziev, vysokom podiele projektov nespĺňajúcich formálne kritériá, v sprísnení podmienok verejného obstarávania a náročnej administrácii jednotlivých projektov.

Tab. 4: Počet a rozpočet zazmluvnených projektov v rámci OP VaV a OP V podľa miesta realizácie k 30.6.2012

Table 4: The number and budget of contracted projects under the OP R&D OP E in the place of implementation

Kraj	Zazmluvnené projekty			
	OP VaV		OP V	
	Počet	Rozpočet mil. EUR	Počet	Rozpočet mil. EUR
BA	114	223,7	7	9,3
TT	24	42,2	15	7,5
TN	5	5,8	5	3,7
NT	23	52,1	11	6,7
ZA	53	77,4	10	7
BB	26	60,9	3	2,8
PO	13	24,6	4	2,8
KE	58	115,2	11	7,4

Zdroj: NSRR, Stav implementácie regionálnych projektov ŠF podľa VUC a OP, priorit a opatrení pre PO 2007-2013 k 30.6.2012

Pod'akovanie: Príspevok bol riešený v rámci grantu VEGA č. 1/0434/12 Regióny: vývoj, transformácia regionálna diferenciácia

Literatúra

Commission proposal for the 7th research framework programme. European Commission. Luxembourg: Publications Office, 2005. 106 s.

EURÓPA 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu [online]. European Commission. Brusel, 2010, [cit. 15.7.2012] Dostupné na: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:SK:PDF>

Globálne štatistiky a odporúčania, [online]. SOVVA, Bratislava, 2011, [cit. 10.9.2012] Dostupné na http://sovva.sk/fileadmin/template/main/files/referencie/odporucania_7rp.pdf

Kramáreková, H. 2010. Priestorové aspekty čerpania štrukturálnych fondov v Nitrianskom samosprávnom kraji v rokoch 2004 – 2006. In. Geografický časopis., 2010, roč. 62, č. 4, s. 347-373. ISSN 0016-7193

Prno, I. 2005. Vývoj vedy a techniky v SR a nástrojov implementácie jej výstupov do praxe In: Sociálno-ekonomické revue., 2005, roč. 3, č. 1, ISSN 1336-3727

European R&D Projects [online]. Community Research and Development Information Service. [cit. 4.9.2012] Dostupné na:

<http://cordis.europa.eu/projects/index.cfm?fuseaction=app.search&TXT=&FRM=1&STP=10&LNG=en&PGA>

Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o NFP 2008-2012 [online]. ASFEU, Bratislava [cit. 20.9.2012]. Dostupné na: <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vyskum-a-vyvoj>

Stav implementácie regionálnych projektov ŠF podľa VÚC a OP, priorít a opatrení pre PO 2007-2013 [online]. [cit. 20.9.2012] Dostupné na <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>

Stav implementácie ŠF podľa OP, priorít a opatrení pre PO 2007-2013 [online]. [cit. 20.9.2012] Dostupné na <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>

Výdavky na výskum a vývoj 200-2011[online]. Štatistický úrad SR, Bratislava [cit. 20.9.2012] Dostupné na:

<http://www.statistics.sk/pls/elisw/MetaInfo.explorer?obj=86&cmd=go&s=1007&ss=7&so=13>

EU research – Building Knowledge Europe: The EU's new Research Framework Programme 2007-2013 [online]. Research & Innovation. European Commission. Brusel, 2005 [cit. 18.8.2012]. Dostupné na:

<http://ec.europa.eu/research/press/2005/pr0704-2en.cfm>

Výročné správy ASFEU za roky 2008 – 2011 [online]. ASFEU, Bratislava [cit. 15.7.2012]. Dostupné na <http://www.asfeu.sk/agentura/o-nas/vyroczne-spravy/>

Zoznam schválených žiadostí o NFP, Operačný program vzdelávanie, [online]. ASFEU, Bratislava [cit. 15.9.2012]. Dostupné na <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vzdelavanie/archiv/zoznam-schvalenych-ziadosti-o-nfp/>

Zoznam schválených žiadostí o NFP [online]. Operačný program výskum a vývoj, ASFEU, Bratislava [cit. 15.9.2012]. Dostupné na <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vyskum-a-vyvoj/archiv/zoznam-schvalenych-ziadosti-o-nfp/>

RESEARCH AND DEVELOPMENT SUPPORT OF EU FUNDS IN SLOVAKIA

Summary

Research and development (R&D) are at the top of the EU's agenda for growth and jobs. Member countries have been encouraged to invest 3% of their GDP in R&D by 2020. The financing of R&D has significantly lagged in Slovakia. In 2011 there was allocated only 0,68 % of the GDP, and Slovakia ranked on the 22nd place in the EU countries.

The most important financing instrument for European R&D in the period 2007 to 2013 is FP7. Slovak participation in the FP7 is extremely low, despite the fact that the bureaucracy here is much lower than that of the Structural Funds. This may be the fact that FP7 is focused on excellent research and Slovak research many times is not considered as such excellent. Furthermore, the research organizations to get involved to FP7, they need to establish an international consortium. "The old member states" rather cooperate to each other than with the new member countries. Therefore a lot of research and educational institutions preferred financial supporting from structural funds. However, that even here the major problems encountered. So far there were contracted only 38,7.% financial resources in the OP R&D and 53% in the OP Education. 30% of the received applications did not comply with criteria for eligibility and completeness, and only 65% met the criteria of expertise. 38.7% of the total number applications were approved but only 88% from them were contracted. The causes of decline in the share of contracted projects can be seen in the number of the open calls, a large share of projects that do not meet the formal criteria, tightening of procurement conditions and huge project administration.

RNDr. Angelika Švecová, PhD., doc. RNDr. Eva Rajčáková, CSc.

Prírodovedecká fakulta UK

Mlynská dolina

842 15 Bratislava

E – mail: asvecova@fns.uniba.sk; erajcakova@fns.uniba.sk